

AKTUALIOSIOS INFORMACIJOS

Nr. 260/1031/, IV metai. Die p h o l z, 1948 m. lapkričio mėn. 22 d.

Aptars tarptautinę padėtį

Vakar prezidentas Trumanas, baigęs savo prinkimines atostogas Floridoje, lėktuvu sugrįžo į Vašingtoną. Čia susitiks su užs. reik. ministriu Maršaliu, kuris vakar oro keliu iš Paryžiaus išvyko į JAV. Manoma, kad bus aptarta tarptautinė padėtis, pirmiausia Vokietijos reikalai, Vakarų Unijos, Tolumų Rytų ir Šiaurės Atlanto Unijos bei kt. klausimai. Maršalis prieš savo kelionę į Vašingtoną Paryžiuje buvo susitikęs su Norvegijos užsienių reikalų ministriu, norėdamas pasitarti dėl Skandinavijos gynybos.

Vakariečiai ruošia atsakymus dr. Bramugliai

Iš Paryžiaus pranešama, kad britų, prancūzų ir amerikiečių atstovai susirūpinę atsakyti Saugumo Tarybos pirmininkui dr. Bramugliai į jo patiektuosius bendrus klausimus Berlyno valiutos reikalu. Vakariečių atsakymo laukiama pirmadienį. Sovietai savo atsakymą jau įteikę. Paryžiuje manoma, kad Saugumo Tarybos pirmininkas dr. Bramuglia ruošias projektą lygiagrečiai Berlyne įvesti vienodą valiutą ir nuimti blokadą.

Šeštadienį Berlyne britai ir amerikiečiai oficialiai atsakė į marš. Sokolovskio kaltinimus, kad vakariečiai nesilaikę Berlyne bendrųjų instrukcijų pagal susitarimą, kuris buvęs pasiektas Maskvoje rugpiūčio mėn. 30 d. Savo atsakyme vakariečiai konstatuoja, kad ne jie, bet marš. Sokolovskis nesilaikęs kai kurių klauzulų, o netgi naujus reikalavimus statęs, norėdamas visiškos prekybos kontrolės, o taip pat ir oro susisiekimą.

I š B e r l y n o

Sovietų leistoji vokiečių žinių agentūra Berlyne pranešė, kad naujieji asmens liudijimai, kuriuos nuo gruodžio mėn. 1 d. turėsią išigyti Berlyno gyventojai, yra būtini tik sovietų zonos/Vokietijoje/ir sovietų sektoriaus/Berlyne/gyventojams. Gi anksčiau ta pati žinių agentūra buvo skelbusi, kad naujieji asmens liudijimai būsią privalomi visiems Berlyno miesto gyventojams ir sovietų zonai.

Amerikiečių karinis gubernatorius gen. L. Clay priėmė JAV senatorius, atvykusius susipažinti su padėtimi Vokietijoje. Svečiams gubernatorius pareiškė, kad "oro tiltą" galima būsią išlaikyti ir per žiemą. Nuolatinės miglos dabar labai trukdančios darbą, todėl naudojamosi radaro pagalba.

JAV atstovas remia grafo Bernadottės planą

JTO politinėje komisijoje kalbėjęs JAV atstovas Jesup pasisakė už grafo Bernadottės siūlytąjį Palestinos padalinimo planą, siūlydamas sienas nustatyti vėliau, abiem pusėm tarantis. Šiuo metu, kaip pareiškė JAV atstovas, svarbiausias dalykas yra sudaryti taiką. Jei žydai turi teritorialinių pretenzijų, jas visuomet gali pareikšti. JAV atstovas priminė, kad JAV vyriausybė givems Izraelio priėmimą į Jungtinių Tautų Organizaciją.

Prancūzija bijo Vokietijos militarizmo

Prancūzijos užsienių reikalų ministeris R. Šumanas pareiškė, jog Prancūzija niekada nesutiks, kad Ruhr krašto pramonės įmonės būtų atiduotos vokiečių rankas. Prancūzija neturinti noro nutraukti bendradarbiavimą su vakarinėmis valstybėmis. Ji norinti tik vieno: kad ateityje Vokietija neįsuktų naujo karo grėsmės. Ji formaliai atmetanti britų ir amerikiečių projektą, nes iš petyrimo ji žinanti, kad vokiečių tauta vieną kurį nors dieną parėsianti nubalsuoti perduoti Ruhr pramonės įmones vyriausybei, taigi valdai.

Prancūzų patiektasis siūlymas sudaryti tarptautinę Ruhr krašto pramonės kontrolę šią savaitę bus svarstomas Ruhr krašto komisijoje. Tačiau čia būsiąs iškeltas to krašto pramonės įmonių nuosavybės klausimas.

Kaip iš Paryžiaus pranešama, esama bendros nuomonės, jog Queuille kabinetas parlamente gausiąs pasitikėjimą.

Marselio uosto darbininkai nutrė ir toliau streikuoti, kai tuo tarpu Munkirchene žymi dalis darbininkų pasisakė už darbą. Tarp vyriausybės darbo ir darbininkų vyks pasitarimai dėl atlyginimų. Angliakasių streikas tęs ir pasibaigęs. Dar nedirba apie 20% darbininkų. Per streikus Prancūzija ateko 4 ml. to anglies.

V i e t o s ž i n i o s:

- = Šiandien nugriebtą pieną gauna Nr. 149 - 279 nuo 9 iki 11 val.
 - = Šiandien stovyklos ambulatorijoje nuo difterito skiepijami vaikai nuo 0 iki 6 metų amžiaus.
 - = Medinėje stovykloje, 15 barake kasdien nuo 17 iki 21 val. būna kasdien atidaryta skaitykla. Šiuo metu, palyginti, dar mažas skaičius gyventojų ją lanko. Skaitykla yra gyventojų labai įrengta, tat ja ir naudokimės. Jei savo susidomėjimo neparodysime, tai patys ir nukentėsime, nes skaitykla turės būti uždaryta.
 - = Rytoj Lietuvos kariuomenės šventė, didelis jubiliejus, nes jau 30 metų nuo įkūrimo. Tą dieną bus ruošiamas minėjimas, kurio programą pranešime rytdienos numeryje. "Aktualiosios Informacijos" ta proga išeis 4 psl.
- =====

Lietuvių kalbos reikalai /tęsinys iš pereinamo numerio/

Reikia klausimą šonkauliu pastatyti /rus.: vopros rebrom postavit/ - šitokio posakio lietuviai nesako, o sako: reikia griežtą klausimą duoti, griežtai paklausti, reikalą griežtai spręsti ir tt.

Vienok/lnk./ = Betgi, tačiau. /b.d/

=====

Trumpai iš visur:

- = Naująjį Belgijos min. kabinetą apsiėmė sudaryti buv. min. pirmininkas Spaak socialistas. Manoma, kad šiandien min. kabinetas jau būsiąs sudarytas.
- = Naujasis Graikijos min. kabinetas parlamente gavo pasitikėjimą. Už kabinetą paduotieji balsai tik 2 skiriasi nuo opozicijos.
- = Vakar Ispanijoje vyko pirmieji valsčių rinkimai. Balsuoti tegalėjo tik šeimų galvos. Rinkimuose dalyvauta vidutiniškai.
- = Netrukus apie 1000 58 tautų atstovų rinks UNESCO pirmininką.
- = Vakarų Unijos karinių pajėgų vadas feldmaršalas Montgomery atvyko į Paryžių ir pradeda eiti savo pareigas. Šiandien jis turėsias pasikalbėjimą su Prancūzijos gynybos ministru.
- = Šią savaitę Paryžiuje susirenka pasitarimo 5 Vakarų Unijos valstybių atstovai. Pasitarimų dienotvarkėje bus Prancūzijos ir Belgijos projektas sušaukti Vakarų Unijos parlamentą ir britų projektas - sudaryti parlamentarinę tarybą. Tuo tarpu dar nežinia, kuris siūlymas bus priimtas.
- = Britų radijas praneša, kad Pragoje deportuotas britų ambasados šoferis, kuris savo mašinoje vežęs du čekus, norinčius pabėgti užsienin. Čekų policija iš keleivių tepaleido tik vieną britų ambasados asmenį, o šoferį ir du čekus suėmė. Britų ambasadorius praneša, kad apie du čekų keleivius jai nieko nėra žinoma.
- = Du Suomijos politiniai kaliniai: buvęs karo laikų ministeris pirmininkas ir buv. užsienių reikalų ministeris, kurie 1946 metais buvo suimti ir nuteisti kalėti, atlikę pusę savo bausmės, vėl paleisti į laisvę.
- = Britų laivai "Queen Elizabeth" ir "Queen Mary", solidarizuodami amerikiečių jūrininkams, laikinai sustabdė savo darbą.
- = Britų zonoje, vietovėje Northeim, netoli Göttingeno/sovietų karinė policija perėjo sieną ir suėmė vokiečio ūkininko šeimą ir patį ūkininką užtai, kad jų namuose buvo apsistoję iš sovietų zonos perbėgę du vokiečių policininkai. Šių policininkų suimti nepavyko, nes jie atsišaukdami pabėgo.
- = Argentinos Emigracijos įstaigos praneša, kad suvaržomas emigravimas į Argentiną. Įvažiavimo vizos tebus išduodamos tik specialių profesijų kvalifikuotiems asmenims. Įvažiavimo reikalingumą nustatys Argentinos ūkio įstaiga.
- = Vokiečių Importo-Exporto įstaigos praneša, kad rūkalų persiuntimas iš Amerikos/paketuose/jau vėl esąs sustabdytas.
- = 65 metų amžiaus advokatas Pietro Puglieri nušoko iš šv. Petro Bazilikos ir užsimušė. Prieš šešis mėnesius šv. Petro Bazilikoje ties altoriumi nusišovė jaunas bedarbis.
- = Britų prekybininkų pasitarimai su Lenkijos ir Jugoslavijos prekybininkais dėl prekybos sutarties sudarymo nutrūko, nes nesusitarta dėl britų suvalstybinto turto Lenkijoje ir Jugoslavijoje atlyginimo.
- = Vokiečių banko ekspertai išvyko į Jungtines Amerikos Valstybes. Čia, tarpininkaujant sąjungininkų Bankų Komisijai, jie aptars su JAV banko atstovais aktualiuosius reikalus.